

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် နည်းဥပဒေများ

မြို့ပြ၊ လူမှုရေး၊ ကာကွယ်ရေး၊ မှတ်တမ်း၊ မြေပုံရေးဆွဲရေး၊
ကွယ်လွန်မှု၊ လူမှုရေး၊ လူမှုရေး

(အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄၈/၂၀၁၉)

ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ ဆိုင်းကိုင်မှု ထိခိုက်စွမ်းဆောင်ရည် ၄၈/၂၀၁၉ ခု

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၈ ရက်

၁၃၈၁ ခု၊ ဩဂုတ် ၂၃ နေ့

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်)

(၂၀၁၉ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ နေ့)

ရိုးစဉ်း စဉ်းစဉ်း

စဉ်းစဉ်း	ရိုးစဉ်း	ထိုစဉ်း
၁။	ရိုးစဉ်း (၁) ခုံမြို့ရေရိုးထုံလှီးမားဂုင်စဉ်း	၁
၂။	ရိုးစဉ်း (၂) ယွီရီဖြူ (ကော်မတီ)ရေ ယွီရီစဉ်းမြို့ ယွီရီဆူ လိုဖြူရှားစဉ်း	၃
၃။	ရိုးစဉ်း (၃) မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မငါးရေ ဝါဂုံမြို့ (ပြည်နယ်)များဒါးဝါ မြို့ဖြူလှီကဏ်းဘွီယေရေ စိုယွီဝါယွီ ဖြူဖြူဘိုဖြူဖြူ မြို့လှာမိုစဉ်းမြို့ထောင်လှား ယွီရီဂုံစဉ်း	၄
၄။	ရိုးစဉ်း (၄) မြို့ဖြူလှီကဏ်း စိုဖြူထောင် မှင်စဉ်းဝါစဉ်းဘွီယေ ကာဖြူထာဖြူ ကွလှီစဉ်း	၅
၅။	ရိုးစဉ်း (၅) ဖီးလှာခိုမြို့ ဖုင်ရှားစဉ်း	၁၀
၆။	ရိုးစဉ်း (၆) ခုံဖြူယွီရီစဉ်းမြို့ထောင် ဖြတ်လှာနာ မီးသူယွီရီစဉ်း	၁၂
၇။	ရိုးစဉ်း (၇) လှီမိကျီးလီ	၁၄

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အခန်း(၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁
၂။	အခန်း(၂) ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၄
၃။	အခန်း(၃) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့်လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း	၄
၄။	အခန်း(၄) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း	၅
၅။	အခန်း(၅) အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း	၁၀
၆။	အခန်း(၆) စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၂
၇။	အခန်း(၇) အထွေထွေ	၁၄

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာမြို့ကွဲ့. ရှံ့ဆူ
မြံ့ဖျိလိကဏံ စိုလိထောင်တြိယေ့ စိုသီ (ဝန်ကြီး)မြံ့ယွီရီဂူ
ရှံ့ဘျာခိုင် ဆင်းကျီဒူ ထိုပေံစိုး ၄၈/၂၀၁၉ ခို
၁၃၈၁ခို၊ လိဟာ၂၃ ညီ၊
(၂၀၁၉ခို၊ သြဂုတ်ဟာဘာ ၂၃ ညီ)

မြံ့ဖျိလိကဏံ စိုလိထောင်တြိယေ့ စိုသီမြံ့ယွီရီဂူ (ဝန်ကြီးဌာန)ညာ
မြံ့ဖျိလိကဏံ စိုလိထောင် မှင်စွိုင်းဝါစွိုင်းတြိယေ့ကံာ်ဖြာထာဖြာ
ကွလိလိစွိုင်းကွလိလိစိုးစွိုင်း (၃၄)ဘိုင် (က)(ဥပဒေပုဒ်မ၃၄ ပုဒ်မခွဲ)
(က)ထေံလိ ဂိုင်လားမာ ယွီရီဝါဒါမြံ့လျား ယွီရီဟီး ပြည်ထောင်စု
ရှံ့ကွံာ်ဆူ ညီးလိုင်ဝါစိုး ထေ လိစွိုင်းထောင်လျား ဇူဒိုလားဝါ။

ရီးကိုင်(၁)
ခုမြံ့ရေ ရီးထုံလိုး မားဂိုင်စွိုင်း

၁။ ထေလိစွိုင်းထောင်လျား မြံ့ဖျိလိကဏံထောင် မှင်စွိုင်းဝါစွိုင်း
တြိယေ့ ကံာ်ဖြာထာဖြာ ကွလိ ဂိုင်ယံးလိ လိစွိုင်းထောင်ဝါပိ ခူဇူကျီ
ဝါးဝါ။

၂။ ထေ လိစွိုင်းခူဝါ ကျဒါးမာ ဘျာခိုင်ထောင်ညာ မြံ့ဖျိလိကဏံ
စိုလိထောင် မှင်စွိုင်း ဝါစွိုင်းတြိယေ့ ကံာ်ဖြာထာဖြာ ကွလိဂိုင်ယံးလိ
လိဝါကျဒါးမာထေံလိ ရီးထုံလိုး ဖြိကျီဝါးဝါ။ ဂိုမာဘာသြာကားခွါ
ဝါဘျာခိုင်ထောင်ညာ ဖင်မားဂိုင်လားမာထေံလိ ရီးထုံလိုး ဗျီလိုင်လိ
ကျီဝါးဝါ။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄၈/ ၂၀၁၉
၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါ ခေါင်လပြည့်ကျော် ၈ ရက်
(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၃၄ပုဒ်မခွဲ (က)အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို
ကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်
ဤနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်
အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် နည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်
စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်
သည့်ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်
စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါ
အတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်-

(က) လီ ဘုားမာညာ မြဲဖြဲလီကဏံ စိုလီထေင် မှင်စွဲင်းဂါ စွဲင်းဘွီယေ့ ကံာဖြာတာဖြာ ကွဲလီဂံင်ယံးလီ လီလြား ဘုားဂါ။

(ခ) တာဘွီ(ပံစံ)ဘုားမာညာ ထေ လီစွဲင်းခုံဂါ ကျဒါးမာ တာဘွီ (ပံစံ)ထေင်ဖြဲ ထေလီလြား ဘုားဂါ။

(ဂ) ဖီးလံာခိုမြဲဘုားမာညာ မြဲဖြဲလီကဏံထေင် ထေစိုစို ထေစို ငါခေ မြဲဖြဲ လီကဏံ စိုလီညေကံးဈါဂါမြဲဖြဲ လီကဏံ ထေင် မှင်စွဲင်းဂါစွဲင်းဘွီယေ့ကံာဖြာတာဖြာကွဲ လီဂံင်ယံးလီ လီစွဲင်း၂ စီးစွဲင်းဘိုင်(စ) (ဥပဒေပုဒ်မ ၂ပုဒ်မခွဲ) (စ)ဂါ ကျဒါးမာ မြဲဖြဲလီကဏံထေင် ဘွီယေ့စွဲင်းဂါစီး ဖီးလံာခိုမြဲလြား ဘုားဂါ။

(ဃ) မှင်စွဲင်းဂါစွဲင်း ဗျာလီ ဆူလီစွဲင်း ဘုားမာညာ ရှံးလို လားမာ ရီးကျီလီရေ မြဲဖြဲ လီကဏံ စိုလီ မှင်စွဲင်းဂါ စွဲင်း ဘွီယေ့ထေင် ကံာဖြာတာဖြာ ကွဲလီဂံင်ယံးလီ လီဂါ ကျဒါးမာ မြဲဖြဲလီကဏံ စိုလီ မှင်စွဲင်းဂါစွဲင်း ထေင် ဗျာလီ ဆူလီစွဲင်းလြားဘုားဂါ။

- (က) ဥပဒေ ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေကို ဆိုသည်။
- (ခ) ပုံစံ ဆိုသည်မှာ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသည့် ပုံစံတစ်မျိုးမျိုးကို ဆိုသည်။
- (ဂ) အငြင်းပွားမှု ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက် သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ပုဒ်မခွဲ (စ) ပါ တိုင်းရင်းသား ရေးရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အငြင်းပွားမှု ကို ဆိုသည်။
- (ဃ) အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့် အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများနစ်နာ ဆုံးရှုံးမှုကို ဆိုသည်။

(င) ခုံ့ဇံးယံ့ရီမံ့ ဘျားမာညာ မံ့ဖြီယီကဏံ စိုယီထေဝ် တံးဂူဂံဝါ ပံ့လာမိုလာ ယံ့ရီစံးမံ့ လံ့ကိုဇံးမာ ယံ့ဇေယံ့ယီ ဇုဒိုယံ့စံးမံ့ထေဝ် စိုယံ့မံ့ ဖြီဇံးဘိုဇံး မံ့လာ ပံင်လာစံးရေ နီးဘျးရီးကံးထေဝ်လျားဇေ ဖြတ်လာနာ ရီးစံးဖြီဖြီလေီ ယံ့ရီဇံးမာ မံ့ထေဝ်လျား ဘျားငါ။

(စ) ပံ့လာမိုလာစံး နီးဒီးယီ မံ့ဖြီယီကဏံ စိုယီ ဘျားမာ ညာ စိုသီ(ဝန်ကြီး) မံ့ရီဂူဝါစိုး ပံ့လာမိုလာစံး နီးဒီးငါပီ ပံ့ဘျာခံင် ဆုးကျီဒုထိုပေံ ဇုဒိုစိုးဘိုကုင် လားယီ တံးဂူဝါ ရီးကျီဇံးဇံး ဖြီတံးမာ မံ့ဖြီယီ ကဏံ စိုယီထေဝ်လျား ဘျားငါ။

(င) **စီမံကိန်း** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝသယံဇာတ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းလုပ်ငန်းများ၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် အခြားသော ကဏ္ဍများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စနစ်တကျ ကြိုတင်စီမံဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းများကို ဆိုသည်။

(စ) **ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ**ဆိုသည်မှာ ဤဝန်ကြီးဌာနက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နည်းပါးသည့်ဒေသအဖြစ် အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော နေရာဒေသများတွင် အခြေချနေထိုင်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများကို ဆိုသည်။

ရိုးကုံး(၂)

ယွီရီဖြူ (ကော်မတီ)ရေ ယွီရီရွှင်းမြုံ ယွီရီဆူ လိုဖြူရှားရွှင်း

၃။ စိုသီ(ဝန်ကြီး)မြုံယွီရီဂူညာမြုံဖြူလိကဏံစိုလိထောင် ၁၇၁ခံင်၊ ထိုယေံနံညီးဆင်းရွှင်း ဗျိုဒူဖြားမာ မြုံဖာံလီဖိလီရွှင်း စိုလိ လီဖိလီစျီး မုင်ဇူဒူရေ မြုံဖာံယွီ ရီမြုံ ယွီဖြေ ယွီလိ ဝံင်ဖြုံကျာသီထောင်လြား* ဆာဇူကုင် မြုံလာ မိုလာ နားမာရေ နီးဒီးမာ မြုံဖြူလိကဏံ စိုလိထောင် ဖြုံဖြာံဘိုဖြာံ ရွှင်းဇေ မြုံလာမိုလာရွှင်းမြုံ ပါးလီနာ နီးဘျ သားရှိဒီးမာ ပြည်ထောင်စု စိုသီ(ဝန်ကြီး)မြုံယွီရီဂူထောင်ရေ ဝါဂြိုဟ်း ယွီစားမာ ယွီရီဖြူ (ကော်မတီ)ရေ မြုံရီဆူလိုဖြူ ရှားဇူဒီးဝါ။

၄။ စိုသီ(ဝန်ကြီး)မြုံယွီရီဂူညာ လီ ရွှင်း ၃ (နည်းဥပဒေ ၃) ထေံလိ လိုကုင် လားမာ (ကော်မတီ)ရေ ယွီရီလိုဖြူထောင် ယွီရီနားမာ စျီးဒူမြုံဝံင် ဝါးဝါ။

ရိုးကုံး(၃)

မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မဝါစေ ဝါဂြုံမြုံ (ပြည်နယ်)များဒီးဝါ
မြုံဖြူလိကဏံဘွီယေုရေ စိုယွီဝါယွီ ဖြုံဖြာံဘိုဖြာံဇေ
မြုံလာမိုရွှင်းမြုံထောင်လြား ယွီရီဝံင်ရွှင်း

၅။ ပြည်ထောင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာသားရှိဒီးမာ မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မဝါစေ ဝါဂြုံမြုံ(ပြည်နယ်) များဝါ မြုံဖြူလိကဏံဘွီယေုရေ လိကဏံ ထောင်စိုယွီဝါယွီဖြုံဖြာံ ဘိုဖြာံဇေ မြုံလာနားမာ ယွီရီရွှင်းထောင်လြား သားလိုဝါဂြိုဟ်းယွီရီပါးလီနာသားရှိဒီးမာမြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မဝါစေ ဝါဂြုံမြုံစိုသီ(ဝန်ကြီး)ပြည်နယ်(ဝန်ကြီး)ချုပ်)ဒါမာရေဝါဂြိုဟ်းမိုဟ်း သားရှိဒီးမာ မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မဝါစေဝါဂြုံမြုံ(ပြည်နယ်)စိုသီ(ဝန်ကြီး)လြား ယွီရီမြုံယေ ဘွီဝံင်ဒီးဝါ။

*၁၀.၇.၂၀၂၀ ညီထွာရီးဖြူး ထေံပါးရှားတေွဲးလားဝါ။

အခန်း (၂)

ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း၊ **အမျိုးသား ရေးလက္ခဏာနှင့် သမိုင်းအမွေအနှစ်တို့ကို** * ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး လိုအပ်သော ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဖွဲ့စည်းသော ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

အခန်း(၃)

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့်

လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့် တိုင်းရင်းသားတို့၏လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ညှိနှိုင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းနိုင်သည်။

*၁၀-၇-၂၀၂၀ရက်နေ့တွင် ပထမအကြိမ်ပြင်ဆင်သည်။

၆။ လီၤစွဲး ၅ (နည်းဥပဒေ ၅)ထေံလိ ယေတြီဂုံင် ဒါဇုလားမာ စိုသိ (ဝန်ကြီး)ညာ စိုးစုံင် ယွီရီမြံ။ ယွီရီယေထေင်လြား ယွီရီဂိုးလီနာ ယွီရီရုံးထြာ သံးရီဒါးမာ မြံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါးစေ ဝါဂြံမြံ။ (ပြည်နယ်)ဖြံ နီးဘုစိုသိ(ဝန်ကြီး) မြံ ယွီရီဂူထေင်၊ ဂြံကွံာ လိုဖြံမြံ။ ယွီရီဂူထေင်၊ ဂြံကွံာလိုဖြံထေင်၊ စိုးစုံင်ဂြံကွံာမင်တံးမာ မြံဆာဒီ (တိုင်း)မငါးစေ စိုးစုံင် ဂြံကွံာမင်တံးမြံဝါ ပွဲပြုးမိုဆူထေင်ရေ ယွီစံးညာ ထေံလိသံးလို ဂွါဂြံ ယွီရီဒါးငါ။

ရီးကံင်း(၄)

မြံဖြံလိကဏံ စိုလိထေင် မင်စွဲးဝါစွဲးတြီယေ
ကံာဖြာထာဖြာ ကွလိစွဲး

ရ။ မြံဖြံလိကဏံ စိုလိထေင်ညာ စိုးစုံင်မြံဖြံလိကဏံ စိုလိထေင် မင်စွဲးဝါစွဲး တြီယေ ဗျာလီ ဆူလီငါးစေဝါ၊ မင်စွဲးဝါစွဲးတြီယေ ဗျာလီ ဆူလီနားမာ တြီယေ ဖြံလံးငါးစေဝါ၊ ကံာဖြာထာဖြာ ကွလိမင်လီနာ သံးရီဒါးမာ မြံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါးစေ ဝါဂြံမြံ။ (ပြည်နယ်)ဂြံကွံာလိုဖြံဝါ တာတြီ ၁ (ပုံစံ ၁)ဝါစိုး ကျီးမား ဝိုင်ဒါးငါ။

၆။ နည်းဥပဒေ ၅ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည်မိမိဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ် သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၄)

**တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်
စောင့်ရှောက်ခြင်း**

၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့တိုင်းရင်းသားလူမျိုး များ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အခွင့် အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးနိုင်ဖွယ်ရာရှိလျှင် သော်လည်းကောင်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရရှိနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ထံ ပုံစံ(၁)ဖြင့် တင်ပြနိုင်သည်။

၈။ သုံးရိုဒါးမာမြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မငါရေဝါဂြုံမြုံ(ပြည်နယ်) ဂြုံကွာလိုဖြုံညာ တာဘွီ ၁(ပုံစံ ၁)ဝါစျိုး ကျီးမားဂုံင်လားမာ ဒါရမုင် လီထာ ကျီးမားဂုံင်လားမာ မြုံဖြုံ လီကဏံ စိုယီထေင် မုင်စွဲင်းဝါစွဲင်း ဘွီယေ ဗျာလီ ဆူလီစွဲင်းမဖြုံနားမာ ယွီစားမာ ကာဖြာ ထာဖြာ ကွယိဂုံင်ဘာလာနားမာ သုံးရိုဒါး မြုံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြုံမြုံ(ပြည်နယ်)ဖြုံသုံးရိုဒါးမာမြုံဖြုံလီကဏံ စိုယီဘွီယေ ယွီရီဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး)လျား ယေဂုံင် ယွီရီကျီဝါဒါးငါ။ သုံးရိုဒါး မြုံဖြုံလီကဏံ စိုယီဘွီယေ ယွီရီဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး)မဖြုံညာ ဖီးဖြုံယးမာ မြုံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး)မငါရေ ဝါဂြုံမြုံ (ပြည်နယ်) ဂြုံကွာလိုဖြုံရုံ စိုသီ (ဝန်ကြီး) ထေဝါဝါလျား ယေဂုံင် ယွီရီကျီဒါးငါ။

၉။ လီစွဲင်း ၈ (နည်းဥပဒေ ၈) ထေလီ ယွီရီမြုံ ယေဂုံင်ခါဝါ စိုသီ (ဝန်ကြီး)ညာ ကျီးမား ဂုံင်လားထာလျာ မြုံဖြုံလီကဏံ စိုယီထေင် မုင်စွဲင်းဝါစွဲင်းဘွီယေဗျာလီဆူလီစွဲင်း ဖြတ်ဒါးယီ ဖြုံမဖြုံ လီညီဝါးငါ။ လီညီမိုစွဲင်းထေလီ မြုံဖြုံလီကဏံ စိုယီထေင် မုင်စွဲင်း ဝါစွဲင်းဘွီယေ ဗျာလီ ဆူလီစွဲင်း ဖြတ်ဒါးယီ တွေးညီမိုလီညာ ကာဖြာထာဖြာ ကွယိ ဂုံင်ဘာလာနာ လီညီမိုစွဲင်းလျား သုံးရိုဒါး မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြုံမြုံ (ပြည်နယ်) ဂြုံကွာလိုဖြုံဝါ တာဘွီ ၁ က(ပုံစံ ၁-က) ဝါစျိုးကျီးမားဂုံင်ဟီးသုံးရိုဒါးမြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မငါရေ ဝါဂြုံမြုံ (ပြည်နယ်)ဂြုံကွာလိုဖြုံထေင် ရုံဖြုံဖုင်ရုံ ဝံင်းရူစွဲင်းဝါစျိုးငါရေဝို၊ သုံးရိုဒါး မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြုံမြုံ(ပြည်နယ်) ဖြုံ စိုသီ(ဝန်ကြီး) မြုံရီဂူထေင်၊ဂြုံကွာလိုဖြုံမြုံ ယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွာလိုဖြုံ အများထေင် စျီးစုံင်ဂြုံကွာမုင်တား မြုံဆာဒီ(တိုင်း) မငါရေ စျီးစုံင် ဂြုံကွာတားဝါ ပိုဖြုံမို လိုဖြုံ(ဦးစီးဌာနအဖွဲ့များ)ထေင်ရေ ယွီစားညာ ထေလီသားလို ဝါဂြုံဟီးငါရေဝို ယွီရီဝါးငါ။

၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရ အဖွဲ့သည် ပုံစံ(၁) ဖြင့်တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ တင်ပြ လာသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေးအတွက်လိုအပ်သည့်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင် ရွက်စေရမည်။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး မရှိ ပါကသင့်လျော်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးတစ်ဦးဦးအား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင်ရွက်စေ ရမည်။

၉။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသောဝန်ကြီး သည် တင်ပြချက်အပေါ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။ စိစစ်ချက်အရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက် ကြောင်းတွေ့ရှိပါကကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် စိစစ်တွေ့ရှိချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ(၁-က)ဖြင့် တင်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် အရလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်သလိုပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ လည်း ကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၀။(က)လီစွမ်းစ (နည်းဥပဒေ ၈) ထေလိ ယွီရီမြုံ ယေဂံင်ခါဂါလီ စိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာ လီစွမ်း ၉ (နည်းဥပဒေ ၉) ထေလိ ယွီညီ ယွီရီရုံးထာ မြုံဖြုံယွီကဏံ စိုယွီထေင် မုင်စွမ်း ဝါစွမ်း ဘွီယေ ဗျာလီ ဆူလီစွမ်း ဒိုလာစွမ်း မိုလီထာ ကံာဖြာ ထာဖြာ ကွယွီဂံင်မုင်နားမာ ပြည်ထောင်စု ရီးစုင့်ဝါဖြားမာ နီးဘျစိုသီ(ဝန်ကြီး) မြုံယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွံာမြုံ ယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွံာ လိုဖြုံအမုားထေင် သိုးဖြာရီဖြာနားမာ ယွီစားစွမ်း တွေးညီမိုလီထာ သားရီဒီး မြုံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါခေဂါဂြုံမြုံ(ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)၊ဂြုံကွံာလိုဖြုံဝါ တာဘွီ ၁-၁(ပုံစံ ၁-၁)ဝါစိုးငါခေဂို၊သားရီဒီးမြုံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါခေ ဝါဂြုံမြုံ (ပြည်နယ်) ဂြုံကွံာ လိုဖြုံ ဝါစိုးထေစုား စိုသီ(ဝန်ကြီး) မြုံယွီရီဂူဝါ တာဘွီ ၁-ဂ (ပုံစံ ၁-ဂ) ဝါစိုးငါခေဂို ကျီးဂံင် မားဂံင်ဝါးငါ။

(ခ)မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မငါခေ ဝါဂြုံမြုံ ဂြုံကွံာလိုဖြုံ (ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)ညာလီစွမ်းဘိုင်က (နည်းဥပဒေခွဲ က) ထေလိကျီးဂံင်မားဂံင်လားမာပုင်းဒူ ပြည်ထောင်စုရီးစုင့်ဖြုံစိုသီ (ဝန်ကြီး)မြုံယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွံာဆူမြုံယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွံာ လိုဖြုံအမုားထေင် သိုးဖြာရူယွီစွမ်းငိုမိ ခုံဖြာတွေးညီမိုလီထာ ပြည်ထောင်စု ဂြုံကွံာလိုဖြုံဝါ လြစုားကျီးဂံင် မားဂံင်ဝါးငါ။

(ဂ)စိုသီ(ဝန်ကြီး)မြုံယွီရီဂူညာလီစွမ်းဘိုင်က (နည်းဥပဒေခွဲ က) ထေလိကျီးမားဂံင်လားမာ ပုင်းဒူစွမ်းလျားပြည်ထောင်စုရီးစုင့်ဖြုံ စိုသီ(ဝန်ကြီး)မြုံယွီရီဂူထေင်၊ဂြုံကွံာမြုံယွီရီဂူထေင်၊ဂြုံကွံာလို ဖြုံထေင်၊ ရှဂံင်ရီဖြာစွမ်း ယွီစားငိုမိ ခုံဖြာတွေးညီမိုလီထာ ပြည်ထောင်စု ဂြုံကွံာလိုဖြုံဝါ လြစုားကျီးမားဂံင်ဝါးငါ။

၁၀။(က)နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသောဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၉ အရ စိစစ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း တွေ့ရှိပြီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိအခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ(၁-ခ)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပုံစံ(၁-ဂ) ဖြင့် လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ ဆက်လက် တင်ပြရမည်။

(ဂ)ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၁၁။ လီစွမ်း ၈(နည်းဥပဒေ ၈)ထံလိ ယွီရီယေ ဂံင်ခါဂါလီ စိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာ စိုးစိုင် ယွီရီစွမ်းမြံ၊ မြံဖြိုယီကဏံ စိုယီထောင် မုင်စွမ်းဂါစွမ်းဩယေ ကံာဖြာထာဖြာ ကွယိဂံင်မဘာလာညာ ဩယေစွမ်း၊ ယွီရီစွမ်းထောင် ဗိုလိုင်နာ မားဂိုင်ဟီး မြံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါဓေ ဝါဂြံ၊မြံ၊ ဂြံကွံာလိုဖြံ၊ (ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့)ဂါ တာဩဝီ ၁-ဃ(ပုံစံ ၁-ဃ)ဂါစိုး ကျီးမားဂိုင်ဂါးငါ။

၁၂။ မြံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါဓေ ဝါဂြံ၊မြံ၊ဂြံကွံာလိုဖြံ၊ (ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) ညာ လီစွမ်း ၁၁(နည်းဥပဒေ ၁၁) ထံလိ ကျီးမားဂိုင်လားမာမြံလြား ပြည်ထောင်စုရီးစုင့်ဂါ ယွီရီဂိုင်ဂါးယီ မြံစွမ်းငါစီ ခုံဖြံတံးညီ မိုလီထာ ယွီစားမာ ယွီရီဂိုင်နာ ပြည်ထောင်စု ဂြံကွံာလိုဖြံ၊ဂါ ကျီးမားဂိုင်ဂါးငါ။

၁၃။ (က) ပြည်ထောင်စု ဂြံကွံာလိုဖြံ၊ညာ လီစွမ်း၁၂ (နည်းဥပဒေ ၁၂) ထံလိ ကျီးမားဂိုင် ပုင်းစွမ်းလြား ယွီစားဂါ ယွီရီဒါနာ ပြည်ထောင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)လြား ယေဂိုင်ဂါး ငါ။

၁၁။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် မိမိဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ခြင်း မရှိပါက အကျိုးအကြောင်း ပြည့်စုံစွာဖော်ပြ၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ (၁-ဃ) ဖြင့် တင်ပြရမည်။

၁၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ တင်ပြလာသည့်ကိစ္စမှာ ပြည်ထောင်စု အဆင့်တွင်ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိ ပါကလိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၃။ (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၂ အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား တာဝန် ပေးအပ် ရမည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာ လီရွှင်းဘိုင် က (နည်းဥပဒေခွဲက)ထေလိ ယေဂုံင်လားမာ မြုံဖြူလီက အံ စိုလီထေင် မင်ရွှင်းဂါရွှင်းဘွီယေ ဗျာလီ ဆူလီရွှင်း ယွီရီမြုံလျား ကံာဖြာထာဖြာ ကွယိုဂုံင်ဘာလာနားမာ ပြည်ထောင်စု ဂြုံကွံာလိုဖြူထေင် ခုံဖြာစုံင်းလူရွှင်းဂါစိုး ငါခေငို၊ ပြည်ထောင်စုရီးစုင့်ဖြူ သံးရီဒါးမာ စိုသီ (ဝန်ကြီး) မြုံယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွံာမြုံယွီရီဂူ၊ ဂြုံကွံာ လို ဖြူထေင်ရေ ထေလိသံးလိုဂါဂြိုဟီးငါခေငို ယွီရီဂါးငါ။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာ လီရွှင်းဘိုင် (က) (နည်းဥပဒေခွဲက)ထေလိ ယေဂုံင်လားမာ မြုံရွှင်း ထေင်လျား ယွီရီရားထြာ ယွီစာလံးညာ စိုသီ (ဝန်ကြီး) မြုံယွီရီဂူရေ သံးရီဒါးမာ နီးဘျစိုသီ (ဝန်ကြီး)မြုံ ယွီရီဂူထေင်ဂါစိုး ဘျာပိုဖျူလံးမာ စိုဖြုံ(ပုဂ္ဂိုလ်) ကျဒါးမာ ယွီရီဆူ (ကော်မတီ) လျား ပြည်ထောင်စု ဂြုံကွံာလိုဖြူထေင် ညီးလုံင်ဂါစိုး လိုဖြူရှား ယွီရီဒါးငါ။

၁၄။ လီရွှင်း ၉ (နည်းဥပဒေ ၉)ထေလိ မားဂုံင်လံးမာ မင်ရွှင်း ဂါရွှင်းဘွီယေ ဗျာလီ ဆူလီရွှင်းရေ သံးရီဒါးလီ မြုံထေင်လျား သားရီဒါး မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါခေ ဝါဂြုံမြုံ၊ ဂြုံကွံာလိုဖြူ (ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) ခုံဖြာဖုင်ရှာရွှင်းစုံင်းလူရွှင်းညာ ဒိုလီ ရီးပုင်း စုံင်းမာငါ။

(ခ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တာဝန်ပေးအပ်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးသည့်ကိစ္စတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တာဝန်ပေးအပ်သော ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ အဆိုပြုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သော ကော်မတီကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၄။ နည်းဥပဒေ ၉ အရ တင်ပြလာသော အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်သည်။

၁၅။ လီစွမ်း ၁၀(နည်းဥပဒေ ၁၀)ရေ လီစွမ်း ၁၂ (နည်းဥပဒေ ၁၂) ထေလိ ကျီးမားဂံင်လားမာ မုင်စွမ်းဂါစွမ်းဉ္စီယေ ဗျာလီ ဆူလီစွမ်းဂါ သားရီဒါးမာ ယွီရီမြုံ ထေင်လြား ပြည်ထောင်စု ဂြုံကွာလိုဖြုံ နုံဖြုံစိုင်းစူစွမ်းညာ ဒိုလီ ရီးပုင်းစိုင်းမာငါ။

**ရီးကံင်း (၅)
ဖီးလြာခိုမြုံ ဖုင်ရှာံစွမ်း**

၁၆။ ပြည်ထောင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာ မြုံဖြုံလြီကဏံ ထေံစိုစိုထေံစို မငါစေ မြုံဖြုံလြီကဏံ စိုလြီထေင် ညေံကုံးဗျဂါ ဖြတ်ဖြုံတံား ဖီးလြာခိုမြုံလြား ထေံလိသံားလို ဂြုံဂြီစွမ်းရေ ဖုင်ရှာံစွမ်း ယွီရီဘာလာနားမာ သံားရီဒါး မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါစေ ဝါဂြုံမြုံ စိုသီဂြုံ (ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်) ရေ ဂြုံဂြီဟီးညီ သံားရီဒါး မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မငါစေ ဝါဂြုံမြုံ စိုသီ (ပြည်နယ်ဝန်ကြီး) လြား ယေဉ္စီဂံင်ဒါးငါ။

၁၇။ မြုံဖြုံလြီကဏံ စိုလြီထေင်ညာ စီးစိုင်ထေင် မြုံဖြုံလြီကဏံ ထေံစိုစိုထေံစို မငါစေ မြုံဖြုံလြီကဏံ စိုလြီထေင် ညေံကုံးဗျဂါ ဖီးလြာခိုမြုံ ထေံလြီထေံဖြေ ဖြတ်ဒိုလံားညာ ဖုင်ရှာံ ယွီရီဂံင်ဘာလာနားမာ မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါစေ ဝါဂြုံမြုံ (ပြည်နယ်) မြုံဖြုံလြီကဏံ မုင်စွမ်းဂါစွမ်းဉ္စီယေ ကံာဖြာထာဖြာ ကွလြီဂံင်ဆူ ပိုဗြားမို မြုံယွီရီဂု(ဦးစီးဌာန)ဂါစီးထေံစား လီစွမ်း ၁၆ (နည်းဥပဒေ ၁၆) ထေံလိ ယေဉ္စီဂံင် ဒါဂါဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး)တံားဂူဂါ ထာဉ္စီ ၂ (ပုံစံ ၂)ဂါစီး ကျီးမားဂံင်ဂါးငါ။

၁၅။ နည်းဥပဒေ ၁၀ နှင့် နည်းဥပဒေ ၁၂ တို့အရ တင်ပြလာသော အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များ တွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီး အပြတ်ဖြစ်သည်။

အခန်း(၅)

အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း

၁၆။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းပြုနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ညှိနှိုင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းနိုင်သည်။

၁၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည်မိမိတို့တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအကြားတွင် အငြင်းပွားမှု တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ပေါ်လာပါက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ရေး အတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ တစ်ဆင့် နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးထံ ပုံစံ(၂)ဖြင့် တင်ပြရမည်။

၁၈။ လီစွိုင်း ၁၆ (နည်းဥပဒေ ၁၆)ထေလိ ယေတြီဂုံင် ခါဂါဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာ ဖီးလြာ်ခို မြုံလြား ဖုင်ရှာ်ဂူဂါ-

(က) သံားရိုဒါးမာ မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မငါခေ ဝါဂြုံမြုံ (ပြည်နယ်)ဖြုံ နီးဘျ စိုသီ(ဝန်ကြီး) မြုံယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွာ်ဆူ မြုံယွီရီဂူထေင်၊ ဂြုံကွာ်လိုဖြုံထေင်၊ စျီးစုံင် ဂြုံကွာ်မုင်မြုံဆာဒီ(တိုင်း)မငါခေ စျီးစုံင်ဂြုံကွာ်မုင်တံားဂါ ဝိုဖြုံမို လိုဖြုံထေင်ရေ ယွီစံးညာ ထေလိသံားလို ဝါဂြုံ ဖုင်ရှာ်ဂူဂါးငါ။

(ခ) ဖီးလြာ်ခိုမြုံထေင်ပုင်းစွိုင်းဒိုလံားဂါဝါဂြုံ ဖုင်ရှာ်ဂုံင်စွိုင်း ထေင်လြား သံားရိုဒါး မြုံဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါခေ ဝါဂြုံမြုံ(ပြည်နယ်) ဂြုံကွာ်လိုဖြုံဂါ တာတြီ ၂-က(ပုံစံ ၂-က) ဝါစျီး ငါခေငို၊ ပြည်ထေင်စုစိုသီ (ဝန်ကြီး) တံားဂူဂါစုံင်တာတြီ ၂-ခ(ပုံစံ ၂-ခ)ဂါစျီး ငါခေငိုကျီးမား ဂုံင်ဂါးငါ။

၁၉။ ပြည်ထေင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)ရေ သံားရိုဒါးမာ မြုံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါခေ ဝါဂြုံမြုံ ဂြုံကွာ်လိုဖြုံထေင် (ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့) ညာ လီစွိုင်း ၁၈ လီစွိုင်းဘုံင် ၁ (နည်းဥပဒေ ၁၈ နည်းဥပဒေခွဲ(၁)ထေလိကျီးမားဂုံင်စွိုင်းပုင်းဂါယွီစံးညာပြည်ထေင်စု ဂြုံကွာ် လိုဖြုံဂါ ကျီးမားဂုံင်ဟီး ထေလိသံားလို ဝါဂြုံဖုင်ရှာ်ဒါးငါ။

၁၈။ နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့ များနှင့်လိုအပ်ပါက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်း ရမည်။

(ခ) အငြင်းပွားမှုကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရရှိလာသည့် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ (၂-က) ဖြင့် လည်းကောင်း၊ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသို့ ပုံစံ(၂-ခ)ဖြင့် လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။

၁၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တို့သည် နည်းဥပဒေ ၁၈ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်ပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ထံ တင်ပြပြီး ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်း နိုင်သည်။

ရီးကုံး (၆)

ခုံဖြံ့ယွီရီစွံင်းမြံ့ထေင် ဖြတ်လာနာ မီးသူယွီရီစွံင်း

၂၀။ မြံ့ဖြံ့ထီကဏံစိုထီထေင် တံးဂုမြံ့ခုံဝါ မီးသူခုံဖြံ့ယွီရီမြံ့ပုင်းစွံင်း ဘျာပိုဆူညာ-

- (က) ခုံဖြံ့ယွီရီစွံင်း ခါမခါမာရေ ယွီရီဖြံ့စွံင်းထေင်လျား ခုံဖြံ့ယွီရီမြံ့ ဖြတ်လာနာ မီးသူခုံင်မြံ့ဝါ ရီးကျီဖြံ့ဖြံ့ ဖြိုတံးဆူ မြံ့ဖြံ့ထီကဏံထေင် ဆင်းလီ ခုံဖြံ့ ကူးလီနားမာ ရီးဝါဘျာခုံင်ရေ ယွီရီစွံင်းထေင်လျား ယွီကုင်ဟီး ဗျီလုံင်နာ ကုင်းထျာ ဘျာရှပ်ခုံင်ဝါးဝါ။
- (ခ) မြန်မာမြံ့ကွဲးလြထီ ထုင်ထုင်ရီရီ ထေံလိ နွီးလျာခို ပြီလာမိုလာ ခုံဖြံ့ယွီရီမြံ့ (Myanmar Sustainable Development Plan-MSDP) ယွီရီဖြံ့စွံင်း မိုးဒါးထေင်၊ ပြံ့မိုယးမာဆင်းညီးထေင်၊ လြီမိကျီးလီ ယွီရီမြံ့ထေင်ရေ ထေံလိ ယွီရီဝါးဝါ။
- (ဂ) ရီးဝါတံးဂုမြံ့ဝါဖြံ့မာ ဂလြဂဖြေ လြီကိုဖြံ့မာရေ စိုထီ ဖြိုဖြံ့ ဘိုဖြံ့ဇေ ထံယ်ထျာ စွံင်ဝါလီ ဗျာလီ ဆူလီစွံင်း ဖြိုမဖြို ဆင်းဒါနာ ဂလြဂဖြေ စွံင်ဝါလီစွံင်း လြီညီစွံင်းမြံ့ရေစိုထီ ဘိုဖြံ့ ဖြိုဖြံ့ဇေ ပြံ့လာမိုလာစွံင်း ထံယ်ထျာ ရှုဖြိုမဖြို လြီညီစွံင်းထေင်လျား သံးရီဒါးမာ ယွီရီဂူထေင် ဘျာမိုးခုံင်စွံင်းရေထေံလိ ယွီရီဝါးဝါ။

အခန်း(၆)

စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၀။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ နေထိုင်ရာဒေသအတွင်း ဖော်ဆောင်မည့် စီမံကိန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စီမံကိန်းအဆိုပြုသူသည်-

- (က) စီမံကိန်း၏ အကျိုးအပြစ်နှင့် အကြောင်းအရာများကို စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့်ဒေသရှိ အခြေချနေထိုင်သူဒေသခံတိုင်းရင်းသားများသိရှိ နားလည်စေရန် ၎င်းတို့ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်မည့် ဘာသာစကားနှင့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုလျက် ကြိုတင်၍ ပြည့်စုံတိကျစွာ ရှင်းလင်း ချပြရမည်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်း (Myanmar Sustainable Development Plan - MSDP) ၏ မူဝါဒရေးရာ ဦးတည်ချက်များ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ယင်းဒေသရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားဘဝတို့အပေါ် ထိခိုက်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ခြင်းရှိမရှိ သိရှိနိုင်ရန် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပေါ်သက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းတို့ကို သက်ဆိုင်ရာဌာန၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဃ) ဂဠုဂဠေ ဇွံဝါလီ ဗျာလီမြံ၊ ယွီညီစွံင်းရေ စိုထီ ဖြိဇြံ
ဘိုဇြံဇေမြံ၊ လာမိုလာစွံင်း ထံယံယာရှုမြံ၊ မမြံယွီညီစွံင်း
မြံထေင်လြား ရီးစုင့်အရှုဝါ တံးမြံဖြိဆု ယွီကဏံ
ထေင်ရေ ဆာဠာဝါဂြီဟီး ရှံရှံလြားလြားလေီ
မိုရှံဒါနာ ယွီရိဝါးငါ။

၂၁။ နုံဇြံယွီရိစွံင်းမြံ၊ ဘျာပိုဆုညာ-

(က) လီစွံင်း၂၀ (နည်းဥပဒေ ၂၀)ထေံလိ ယွီရိကုင်မြံ၊ ဖြံး
မာ နုံဇြံယွီရိမြံ၊ စွံင်း မရိသူဠာထေံလီ စိုသီ (ဝန်ကြီးဌာန)
မြံယွီရိဂူဝါ ဗျီလုံင်နာ ကျီးဝိုင်မားဝိုင်ဟီး စိုသီ (ဝန်ကြီး)
ညီးလုံင် ဇူမုင်ဝါးငါ။

(ခ) နုံဇြံယွီရိစွံင်းမြံ၊ ယွီရိဒိုလီညာ ကုင်းထြာယွီရိမြံ၊ ရေ
ယွီရိဒိုလီထေင်လြား စိုသီ (ဝန်ကြီးဌာန) မြံယွီရိဂူဝါ
ကျီးမားဝိုင်ဝါးငါ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် လူမှုစီးပွား ဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပေါ် သက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ၏ အဆင့်အားလုံးတွင် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ဆောင်ရမည်။

၂၁။ စီမံကိန်းအဆိုပြုသူသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၂၀ အရ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုကို စီမံကိန်း မစတင်မီ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပြည့်စုံစွာ အစီရင်ခံတင်ပြ၍ သဘောထားမှတ်ချက် ရယူရမည်။

(ခ) စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ပြီးစီးပါက ကြိုတင်စီစဉ်ထားရှိမှုများနှင့် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အခြေအနေများကို ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

ရီးကုန်း(ရ)
ဪမိကျီးလီ

၂၂။ မြဲဖြဲဪကဏံ စိဪထေဝင် မုင်စွဲင်းဂါစွဲင်း ဗျာလီ ဆူလီဒါးညာ ကံာဖြာထာဖြာ ကွဪပိုင်စွဲင်းရေ ဖီးဪာခိုမြဲထေဝင်ဪား ထေဝ်လိသံား လိုဝ်ဂါဪိဟီး ဖုင်ရှာပံဪီရီရံးဪာ ကားခွါဂါ ကျဒါးမာ ဆုင်းမြဲဆုင်းခို ထေဝ်ဖြေဖြေရေ သံားရီဒါးဪီ ကျီးမားပိုင်စွဲင်းဪား ဖုင်ရှာစွဲင်း ယံဪီရီဂါမဒါ-

- (က) မံမံစွဲဪီ(တရားရံး)ယံဪီရီပိုင်ဂူထေဝ်ဂါဂါကုင်းဪာဪုဂါ ဪီညီတံားဪီ ဆုင်းခိုရေ မံမံစွဲဪီ(တရားရံး) ယံဪီရီဂူ ထေဝ်ဂါဂါဂါစွဲင်း နံဖြာစံင်းဪစွဲင်း ထံယံဪာ မညီးဖူ(အယူခံ)မဝါခေရှာ်းလို(ပြင်ဆင်မှု)နံဪာတံားဪီ ဆုင်းခိုထေဝင်၊
- (ခ) မံမံစွဲဪီ (တရားရံး) ယံဪီရီဂူ ထေဝ်ဂါဂါဂါစွဲင်း ဒိုလီနာဒုင်စံင်းဪားမာ ဆုင်းခိုထေဝင်။

၂၃။ မြဲဖြဲဪကဏံ စိဪထေဝင် မုင်စွဲင်းဂါစွဲင်း ကံာဖြာထာဖြာ ကွဪပိုင်စွဲင်းမဝါခေ ဖီးဪာခိုမြဲ ဖုင်ရှာစွဲင်း ယံဪီရီမြဲပုင်းဒူဂါ သံားရီဒါးဆူထေဝင် တံားဂူဂါစွဲင်း အလီဪီ ဂူဖြာဂူဘုင်ဖြဲဪား ဂိုဪုယံဪီဂါမဒါ။

အခန်း(၇)

အထွေထွေ

၂၂။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းပြုရာတွင် အောက်ပါအမှုအမျိုးအစားတစ်ခုခုနှင့် သက်ဆိုင်သော တင်ပြချက်ကို ဖြေရှင်းခြင်းမပြုရ-

(က) တရားရုံးတစ်ခုခု၏ ရှေ့မှောက်၌ စစ်ဆေးကြားနာဆဲအမှုများနှင့် တရားရုံးတစ်ခုခု၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံမှု သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှု ဝင်ရောက်ဆဲအမှုများ၊

(ခ) တရားရုံးတစ်ခုခုက အပြီးသတ် စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသောအမှုများ။

၂၃။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်သူများထံမှ မည်သည့်ကုန်ကျစရိတ်ကိုမျှ ကောက်ခံခြင်း မပြုရ။

၂၄။ စိုသီ(ဝန်ကြီးဌာန)ယွီရီမြုံ့ဂုံင်ဂူညာ မြုံ့ဖြုံ့လီကဏံ စိုလီထေင် မှင်စွဲင်းဂါစွဲင်းဘွီယေ့ ဗျာလီ ဆူလီဒါးထြာ ကံာဖြာထာဖြာ ကွလီဂုံင်စွဲင်းရေ ဖီးလံာခိုမြုံ့ထေင်လြား ထေံလိ သံးလို ဂွါဂွီဆာလြာဟီး ဖင်ရုံ့မြုံ့ ယွီရီရံးထြာ ယွီစံးညာ သံးရီဒါးမာ စိုလီဘျာခုံင် ခွိုင်ဘျာကူး ဘျာခုံင်ဖိုးဆူ မှင်လီနာ ယွီရီဂုံင်ဂါးငါ။

၂၅။ ထေ လီစွဲင်း(နည်းဥပဒေ)ဂါ ကျဒါးမာ မြုံ့ဖြုံ့လီကဏံ စိုလီထေင် မှင်စွဲင်း ဂါစွဲင်း ဘွီယေ့ ကံာဖြာထာဖြာ ကွလီဂုံင်စွဲင်းရေ ဖီးလံာခိုမြုံ့ ဖင်ရုံ့စွဲင်းယွီရီမြုံ့ထေင်လြား ယွီရီရံးထြာ မြုံ့ဖြုံ့လီကဏံ မှင်စွဲင်းဂါစွဲင်းဘွီယေ့ ကံာဖြာထာဖြာ ကွလီဂုံင်ဆူ ဝိုဗြးမို (ဦးစီးဌာန) ယွီရီဂုံင်ဂူဂါစိုး ယွီရီမြုံ့ထေင်လြား ယွီရီဂါးငါ။

၂၆။ ထေလီစွဲင်း(နည်းဥပဒေ)ဂါကျဒါးမာမြုံ့ဖြုံ့လီကဏံ စိုလီထေင် မှင်စွဲင်း ဂါစွဲင်းဘွီယေ့ ကံာဖြာထာဖြာ ကွလီဂုံင်စွဲင်းရေ ဖီးလံာခိုမြုံ့ ဖင်ရုံ့စွဲင်းယွီရီမြုံ့ယွီရီရံးထြာ သီဆုံင်ဆုံင် အစိုဂါးလီနားမာ ကီးမားဂုံင်လံးလီ ယွီရီမြုံ့ထေင်ရေ သံးရီစုးဒါးလီစိုဗြုံ့ (ပုဂ္ဂိုလ်) ဂြုံ့ကွံာယွီရီမြုံ့ဂုံင်ဂူ (အစိုးရဌာန)မငါခေ ဂြုံ့ကွံာလိုဖြုံ့ အမုးထေင်၊ စိုးစုံင်ဂြုံ့ကွံာမှင်တံး မြုံ့ဆာဒါ(တိုင်း)မငါခေ စိုးစုံင်ဂြုံ့ကွံာမှင်တံးဂါ ဝိုဗြးမိုဆူလိုဖြုံ့ထေင်ညာ ယွီစာဒါးမာ ယွီရီစွဲင်းထေင် ထေံလိသံးလို ယွီရီဂုံင်ဂါးငါ။

၂၇။ မြုံ့ဖြုံ့လီကဏံ စိုလီထေင် မှင်စွဲင်း ဂါစွဲင်းဘွီယေ့ ကံာဖြာထာဖြာ ကွလီ ဂုံင်စွဲင်းမငါခေ ဖီးလံာခိုမြုံ့ ဖင်ရုံ့စွဲင်း ယွီရီရံးထြာ သံးရီဒါးမာ မြုံ့ဖြုံ့လီကဏံ စိုလီ ဖြုံ့ဖာံ ယွီလီ ယွီစွဲင်းထေင်လြား နုံ့ဖြုံ့လီလီလီ ယွီရီဂုံင်ဂါးငါ။

၂၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သည့် စကားပြန်ရရှိရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂၅။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနက ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၆။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက်အောင်မြင်စေရန် အလို့ငှာ တင်ပြလာသည့်ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့များသည် လိုအပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုရမည်။

၂၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်းပြုရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းများကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၈။ ထေလီရွှင်းထောင်(နည်းဥပဒေများ)ဝါကျဒါးမာ မြုံဖြုံလီကဏံ မှင်ရွှင်းဝါရွှင်းဘွီယေ ကံာဖြာထာဖြာ ကွယိဂံင်ရွှင်းရေ ဖီးလံာခိုမြုံ ဖုင်ယွီရီမြုံထောင်လြားယွီရီရံးထာယွီစံးမာဂူဖြုံထောင်လြား မြုံဖြုံလီကဏံမှင်ရွှင်းဝါရွှင်းဘွီယေကံာဖြာထာဖြာကွယိဂံင်ဂူ ဝိုဗြးမို (ဦးစီးဌာန)ယွီရီရွှင်း ဂံင်ဂူဝါစျိုး လိုဖူထောင်လြား ရီးရွှင်းဖြာမာထေလီ ဂူခါယွီကျီဝါးငါ။

၂၉။ လီစျိုးရွှင်း၃၂(ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂) ထေလီ ယေဂံင်ခါဆူ မြုံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး)မငါခေဝါဂြုံမြုံဂြုံကွံာလိုဖြုံ(ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်) ဂုံ စိုသီ(ဝန်ကြီး)ညာ သံးရိုဒါး မြုံဖြုံ လီကဏံ ယွီရီမြုံထောင် လြားမီးသူယွီရီပုးလီနာ မြုံဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး)မငါခေ ဝါဂြုံမြုံ ဂြုံကွံာလိုဖြုံ(ပြည်နယ်အစိုးရ)ထောင်ဂုံလာဖူယွီဖုမှင်ရွှင်းဂူရွှင်းထောင်လြား ဂုံဖြာဆွားညီဟီးစျိုးဘိုထိုယေဝါထေခိုထေခိုဘိုကုင်ဒါနားမာယွီရီဝါးငါ။

၃၀။ စိုသီမြုံယွီရီဂူ (ဝန်ကြီးဌာန)ညာ မြုံလာမိုလာရွှင်း နီးဒါးမာ တံးမြုံ ထောင်လြား ပြည်ထောင်စု ဂြုံကွံာလိုဖြုံထောင်(ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏) ညီးလံင်ဝါစျိုး ယွီစာလံးထာညာ ဂြုံခံင်ဆုင်းကျီဒု ထိုယေဝါဒီဒါးငါ။

နိုင်သက်လွင်
ပြည်ထောင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)
မြုံဖြုံလီကဏံစိုလီထောင် ဘွီယေ မြုံယွီရီဂူ`

ထိုယေဝါစျိုး၊ ၂ / ၁-၁ / ၂၀၁၉ (၁၉၄၈)
စျိုးညီ၊ ၂၀၁၉ ခု၊ ဩဂုတ်ဟာဘာ ၂၃ ညီ

၂၈။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော ကုန်ကျစရိတ်များကို တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦး စီးဌာနမှ ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ကျခံသုံး စွဲရမည်။

၂၉။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့၏ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင်နှစ်စဉ်ထည့်သွင်း ရေးဆွဲ နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသည့် ဒေသ များအား ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်နိုင် သည်။

နိုင်သက်လွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

စာအမှတ်၊ ၂ / ၁ - ၁ / ၂၀၁၉ (၁၉၄၈)
ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၂၃ ရက်

မားဝင်ထိုပေ
လီရွှင်း ၇ (နည်းဥပဒေ ၇)

စုင်

.....မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)/ဝါဂ်မြို့(ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)

စိုးညီ။ ခိုး။ ဟာဘာ။ ညီ။

ရိုးရွှင်းကြာဂူ။ မြို့ဖြူယီကဏ်စိုယီထောင် မှင်ရွှင်းဝါရွှင်းဘွီယေ ဗျာလီ ဆူလီ
 မြို့ထောင် ကျီးမားဝင်ရွှင်း

- ၁။
-
- ၂။
-

- လမာဒု
- ကျီးမားဝင်ဆူမြို့
- မြို့ဖြူယီကဏ်စိုယီထောင်ထိုပေစိုး
- အံဘံဘာမာမြို့
- ရိုးခိုး
- စိုယီ ၊ ဟာလီရွှင်း
- ယွီရီမြို့/ရိုးစုင်
- ဖြာလီခို တံးဂူ
- ဖုန်းနံပါတ်

ဘွီခိုလား-

- ၁။ မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)/ဝါဂ်မြို့(ပြည်နယ်)မြို့ဖြူယီကဏ်စိုယီမြို့ရိုးစိုယီထောင်
- ၂။စိုးဝင်ဂ်ဂူကွာမှင်တံးမာမြို့ဆာဒီ(တိုင်း)/တံးဂူပိုဖြူးမှိရွှင်းလီဖြူ

တင်ပြစာ
(နည်းဥပဒေ ၇)

သို့

..... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှုတင်ပြခြင်း

၁။ _____

၂။ _____

- လက်မှတ် _____
- တင်ပြသူအမည် _____
- နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ် _____
- မိဘအမည် _____
- အသက် _____
- လူမျိုး၊ ဘာသာ _____
- အလုပ်အကိုင်/ ရာထူး /အဆင့် _____
- ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ _____
- ဖုန်းနံပါတ် _____

မိတ္တူကို -

၁။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးများ

၂။ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့

လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် ကျေးဇူးတင်ပေးသည့်
လိစာစာချုပ် (နည်းဥပဒေ ၉)

စာချုပ်

..... မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)

စိုးညီ၊ ခို၊ ဟာဘာ၊ ညီ။

ရိုးစွန်းကြာဂူ။ မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ
လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် ကျေးဇူးတင်ပေးသည့်

စာချုပ် မိုး ဂူ။ မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး) ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး) မှ

၁။ နှစ်စဉ်ပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ
ပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး) မှ () ညီ/စာချုပ် () ရပ်ကွက်/မြို့နယ်
လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး) မှ

၂။ လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ
(က)
(ခ)

၃။ လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ
(က)
(ခ)

၄။ လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ
(က)
(ခ)

၅။ လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ

မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ
မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့) မှ
ပေးရန်အတွက် စာချုပ်/စာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး) မှ () ညီ/စာချုပ် () ရပ်ကွက်/မြို့နယ်

စာချုပ်/စာချုပ် -

၁။ ပြည်ထောင်စုစာချုပ် (တိုင်းဒေသကြီး) မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး) မှ
မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး) မှ

၂။ မြို့နယ်/ရပ်ကွက်/မြို့နယ် (တိုင်းဒေသကြီး) မှ

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၉)

သို့

..... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်။ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု**
စိစစ်တွေ့ရှိ ချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း

ရည် ညွှန်း ချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာ ဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကိစ္စရပ်ကို () ရက်နေ့မှ () ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) _____
- (ခ) _____

၃။ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) _____
- (ခ) _____

၄။ ဆောင်ရွက်မပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) _____
- (ခ) _____

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှု ပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

သို့မဟုတ်

တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

- ၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ရုံးလက်ခံ

လွှဲပြောင်းပေးရန် ကျိုးစားပုံစံထိုပေး
လီစွမ်း ၁၀ လီစွမ်းဘုံ က (နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))

စု

..... မြို့ဆေး/ဝါဂြိုဟ်၊ ဝါဂြိုဟ် (တိုင်းဒေသကြီး /ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့)

စိုးညီ။ ခိုး။ ဟာဘာ။ ညီ။

ရီးစွမ်းကြာဂူ။ မြို့ဖြူလီကဏ်စိုလီထောင် မှင်စွမ်းဝါစွမ်းကြီးပေ့ ဗျာလီ ဆူလီမြို့
လွှဲပြောင်းပေးရန် ကျိုးစားပုံစံထိုပေး

ခုံဖြာ မိုး ဂူ။ မြို့ဆေး(တိုင်းဒေသကြီး)ဝါဂြိုဟ်၊ ဝါဂြိုဟ် (တိုင်းဒေသကြီး)ဝါစိုးပေ့ပုံစံထိုပေး

၁။ ခုံဖြာမိုးဂူထိုပေးထေလိ မြို့ဖြူလီကဏ် စိုလီထောင် မှင်စွမ်းဝါစွမ်းကြီးပေ့
ဗျာလီ ဆူလီစွမ်းမြို့ ပုင်းစွမ်းဝါ ပေ့ပုံစံမြို့လှား ()ညီဝါစိုး ()ဝါစုင်
လွှဲပြောင်းပေးရန်လားဝါ။

၂။ လွှဲပြောင်းပေးရန်ကားခွါကျဒါးမာ ထေလိဝါ-
(က)
(ခ)

၃။ ယွီရီပုံစံထိုပေးမာ စွမ်းထောင်ညာ ကားခွါဝါ ကျဒါးမာထေလိဝါ-
(က)
(ခ)

၄။ ပြည်ထောင်စု ရီးစုင့်ဖြူ စိုသီ(ဝန်ကြီး) မြို့ဖြူရီဂူထောင်၊ ဝါဂြိုဟ်ဆူ
မြို့ယွီရီဂူထောင်၊ ဝါဂြိုဟ်လီဖြူထောင်ဝါစိုးသိုးဖြာယွီရီပုံစံဘာလာနားမာစွမ်းထောင်ညာ
ကားခွါဝါ ကျဒါးမာထေလိဝါ-
(က)
(ခ)

၅။ လွှဲပြောင်းပေးရန်ထေလိယာ ဖြာဂူပုင်း မိုးပုံစံနားမာ ကျိုးစားပုံစံထိုပေး။

မြို့ဆေး(တိုင်းဒေသကြီး) / ဝါဂြိုဟ် (ပြည်နယ်)
မြို့ဖြူလီကဏ် စိုလီထောင် ယွီရီဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး) မဝါစု
ပေ့ပုံစံခါဝါဆူ ဝါဂြိုဟ်လီဖြူစို စိုသီ(ဝန်ကြီး)

ဘွီခိုလှား -

- ၁။ ပြည်ထောင်စု စိုသီ(ဝန်ကြီး) မြို့ဖြူလီကဏ်စိုလီထောင် ယွီရီဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး)
- မြို့ ယွီရီဂူ
- ၂။ မြို့ရီဂူ လှူ

**စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))**

သို့

..... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့
ရက်စွဲ။ ခုနှစ်။ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်
တွေ့ရှိ ချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည်ညွှန်းချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာ
ဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့်ကိစ္စရပ်ကို ()ရက်နေ့မှ ()
ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၃။ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၄။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း
များက ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
သို့မဟုတ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

- ၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ရုံးလက်ခံ

ယွှီညီမိုလီမာ ကျီးမားဂိုင်ထိုပေံ
လီစွမ်း ၁ဂ လီစွမ်းဘိုင် က (နည်းဥပဒေ ၁ဂ၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))

စုင်

ပြည်ထောင်စု စိုသီ(ဝန်ကြီး)
မြဲဖြဲယီကဏံစိုယီကြီးယေ့ စိုသီ(ဝန်ကြီး)မြဲ ယွီရီဂူ

ထေံဈား

..... မြဲဆာဒီ/ဂါဂြဲမြဲ
ဂြဲကွံာလီဖြဲ (တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့.)

ရီးစွမ်းဖြာဂူ။ စိုးညီ။ ခိုး။ ဟာဘာ။ ညီ။
မြဲဖြဲယီကဏံစိုယီထေင် မှင်စွမ်းဂါစွမ်းကြီးယေ့ ဗျာလီ ဆူလီမြဲ
ယွှီညီမိုစွမ်းထိုပေံ ကျီးမားဂိုင်စွမ်း

ခူဖြာ မိုး ဂူ။ မြဲဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)ဂါဂြဲမြဲဂြဲကွံာလီဖြဲဂါစိုးယေဂိုင်ထိုပေံ

၁။ ခူဖြာမိုးဂူထိုပေံထေံလီ မြဲဖြဲယီကဏံ စိုယီထေင် မှင်စွမ်းဂါစွမ်းကြီးယေ့
ဗျာလီ ဆူလီစွမ်းမြဲ ပုင်းစွမ်းဂါ ယေဂိုင်မြဲလျား ()ညီဂါစိုး ()ဂါစင်
ယွှီညီယွီရီဖြဲလံးငါ။

၂။ ယွှီညီမိုစွမ်းထေင်ညာ ကားခွါကျါဒါးမာ ထေံလီငါ-
(က)
(ခ)

၃။ ယွီရီဂိုင်ဖိယံးမာ စွမ်းထေင်ညာ ကားခွါဂါ ကျါဒါးမာထေံလီငါ-
(က)
(ခ)

၄။ ပြည်ထောင်စုရီးစုငါစိုသီ(ဝန်ကြီး)မြဲယွီရီဂူထေင်ဂြဲကွံာဆူမြဲယွီရီဂူထေင်၊
ဂြဲကွံာလီဖြဲထေင်ဂါစိုး သိုးဖြာယွီရီဂိုင်ဘာလာနားမာ စွမ်းထေင်ညာ ကားခွါဂါ
ကျါဒါးမာထေံလီငါ-
(က)
(ခ)

၅။ ယွှီညီမိုလီမာထံယံလျာ ဖြာဂူပုင်း မိုးဂိုင်နားမာ ကျီးမားဂိုင်ယံးငါ။

မြဲဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)/ ဂါဂြဲမြဲ (ပြည်နယ်)
မြဲဖြဲယီကဏံ စိုယီမြဲ ယွီရီဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး) မငါစေ
ယေဂိုင်ခါဂါဆူ ဂြဲကွံာလီဖြဲခူ စိုသီ(ဝန်ကြီး)

ဘွီခိုလျား -

၁။ မြဲရီဂူ လျာ

**စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))**

သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

မှတစ်ဆင့်

..... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။

ခုနှစ်၊

လ

ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု
စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည်ညွှန်းချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာ
ဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့်ကိစ္စရပ်ကို () ရက်နေ့မှ ()
ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) _____

(ခ) _____

၃။ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) _____

(ခ) _____

၄။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊

အစိုးရဌာနများ၊အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များက ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်

အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) _____

(ခ) _____

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

သို့မဟုတ်

တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

တာကြီး ၁-ဃ (ပုံစံ ၁-ဃ)

လွှဲပြောင်းပေးရန် ကျိုးစားရန်ထိုပေး
လီစွမ်း ၁၁ (နည်းဥပဒေ ၁၁)

စုစုပေါင်း

..... မြို့ဆေး/ဝါဂြိုဟ်/မြို့ပြ/ကွာလီဖြူ(တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့.)

ရိုးစွန်းဖြာဂူ။ မြို့ဖြူပြီကဏံစိုပြီထောင် မှင်စွမ်းဝါစွမ်းကြီးပေ ဗျာလီ ဆူလီမြို့
စိုဦးညီ။ နို့။ ဟာဘာ။ ညီ။
လွှဲပြောင်းပေးရန် ကျိုးစားရန်ထိုပေး
ခုံဖြာမိုးဂူ။ မြို့ဆေး(တိုင်းဒေသကြီး)ဝါဂြိုဟ်/မြို့ပြ/ကွာလီဖြူ(ဝါစိုး) ပေးရန်ထိုပေး

၁။ ခုံဖြာမိုးဂူထိုပေးထံလိ မြို့ဖြူပြီကဏံ စိုပြီထောင် မှင်စွမ်းဝါစွမ်းကြီးပေ
ဗျာလီ ဆူလီစွမ်းမြို့ ပင်းစွမ်းဝါ ပေးရန်မြို့လား ()ညီဝါစိုး ()ဝါစုစု
လွှဲပြောင်းပေးရန်လားဝါ။

၂။ လွှဲပြောင်းပေးရန်ထောင်ညာ ကားခွါကျဒါးမာ ထံလိဝါ-
(က)
(ခ)

၃။ ခုံဖြာကျိုးစားရန်ထိုပေး
.....
.....

၄။ ဖြာဂူပင်း မိုးရိုင်းဘာလာနားမာ ကျိုးစားရန်ထိုပေးဝါ။

မြို့ဆေး(တိုင်းဒေသကြီး)/ ဝါဂြိုဟ် (ပြည်နယ်)
မြို့ဖြူပြီကဏံ စိုပြီမြို့ ယွီရီဆူ စိုသီ(ဝန်ကြီး) မငါစေ
ပေးရန်ခါဝါဆူ ဂြိုဟ်ကွာလီဖြူခုံ စိုသီ(ဝန်ကြီး)

ကြီးစိုလား -

၁။ မြို့ရီဂူ လရူ

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၁)

သို့

..... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှုစိစစ်တွေ့

ရှိချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း

ရည် ညွှန်း ချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကိစ္စရပ်ကို () ရက်နေ့မှ () ရက်နေ့ အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) _____

(ခ) _____

၃။ သုံးသပ်တင်ပြချက်

၄။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

သို့မဟုတ်

တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

မားဝိုင်ထိုပေ
လီရွှင်း ၁၇ (နည်းဥပဒေ ၁၇)

စုင်

..... မြို့မြို့လီကဏ်စိုလီကြီးယေ စိုသီ(ဝန်ကြီး)
..... မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)/ ဝါဂြိုမြို့ ဂြိုကွာလီဖြူ(ပြည်နယ်)

ထေ့စုား

ဘျာမိုးဝိုင် စိုပုံ။
မြို့မြို့လီကဏ် မင်ရွှင်းဂါရွှင်းကြီးယေ ကံာဖြာထာဖြာ ကွယ် ပိုပြားမိုဆူ ယိုရီဂူ
..... မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) / ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်)
စိုးညီ။ ခို။ ဟာဘာ။ ညီ။

ရီးရွှင်းဖြာဂူ။ ဖီးလီာခိုမြို့ထယ်ယာ ဝါဂြိုဖင်ရှာဝိုင်နားမာ ကီးမားဝိုင်ရွှင်း

၁။
.....
၂။
.....

- လီမာဒူ
- ကီးမားဝိုင်ဆူမြို့
- မြို့မြို့လီကဏ်ယိုညီဒူကတ်ထိုပေစိုး
- အံာဘံာအာမာမြို့
- ရီးခို
- စိုလီ၊ ဟာလီရွှင်း
- ယိုရီမြို့/ရီးစုင်
- ဖြာလီာခို တံားဂူ
- ဖုန်းနံပါတ်

ဘိုဒိုလား-

- ၁။ မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)/ဝါဂြိုမြို့(ပြည်နယ်)မြို့မြို့လီကဏ်စိုလီမြို့ရီစိုသီထေင်
- ၂။စိုးစိုင်ဂြိုကွာမင်တံားမာမြို့ဆာဒီ(တိုင်း)/တံားဂူပိုပြားမိုရွှင်းလီဖြူ။

တင်ပြစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၇)

သို့

..... တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
..... တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

မှတစ်ဆင့်

ညွှန်ကြားရေးမှူး
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာန
.....တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ အငြင်းပွားမှုအပေါ် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပေးနိုင်ပါရန် တင်ပြခြင်း

၁။ _____

၂။ _____

- လက်မှတ် _____
- တင်ပြသူအမည် _____
- နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ် _____
- မိဘအမည် _____
- အသက် _____
- လူမျိုး၊ ဘာသာ _____
- အလုပ်အကိုင်/ ရာထူး /အဆင့် _____
- ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ _____
- ဖုန်းနံပါတ် _____

မိတ္တူကို -

- ၁။ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့
- ၂။ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့

အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ))

သို့

..... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။

ခုနှစ်၊

လ

ရက်

အကြောင်းအရာ။ အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း

၁။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြလာမှုကို ()ရက်နေ့မှ() ရက်နေ့အထိ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

၂။ အငြင်းပွားမှု၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၃။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၄။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၅။ သုံးသပ်တင်ပြချက်
(က) _____
(ခ) _____

၆။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -
ရုံးလက်ခံ

ဖီးလ်ာခိမံ၊ ဝါဂြိုဖင်ရှမ်း ကျီးမားဂိုင်ထိုယေ
လီရှမ်း ၁၈၊ လီရှမ်းဘိုင် ၁(နည်းဥပဒေ ၁၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၁))

စုင်

ပြည်ထောင်စု စိုသီ(ဝန်ကြီး)

မံ၊ဖြိုလီကဏံ စိုလီထောင်ကြီးယေ စိုသီ(ဝန်ကြီး)မံ၊ယိုရီဂူ

စိုးညီ။

ခိုး။

ဟာဘာ။

ညီ။

ရီးရှမ်းဖြာဂူ။

ဖီးလ်ာခိမံ၊ ဝါဂြိုဖင်ရှမ်း ထိုယေကျီးမားဂိုင်ရှမ်း

၁။ မံ၊ဖြိုလီကဏံ ထေဖိုစိုထေဖို မငါခေ မံ၊ဖြိုလီကဏံစိုလီထောင်
ရီးများညေကုံးချါ ဖြတ်ဖြိုဒါးမာ ဖီးလ်ာခိမံ၊ ပုင်းရှမ်းလား ကျီးမားဂိုင်လားမာ ()
ညီဂါချီး () ဝါစုင် ဝါဂြို ဖင်ရှပ်ဂိုင်လားငါ။

၂။ ဖီးလ်ာခိမံ၊ ရီးကျီရှမ်းထောင်ညာ ကားခွါကျါဒါးမာထေလိငါ-
(က)
(ခ)

၃။ ဝါဂြိုဖင်ရှပ်ဂိုင်ဒါရှမ်းထောင်ညာ ကားခွါကျါဒါးမာထေလိငါ-
(က)
(ခ)

၄။ ဝါဂြိုဖင်ရှပ်ရှမ်း ဂိုင်မဘာလာလီရှမ်းထောင်ညာ ကားခွါကျါဒါးမာထေလိငါ-
(က)
(ခ)

၅။ ဂုံဖြံတေးညီ ကျီးမားဂိုင်ရှမ်း
(က)
(ခ)

၆။ ဖြာဂူပုင်း မိုးဂိုင်ဘာလာနားမာ ကျီးမားဂိုင်ယံးငါ။

မံ၊ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)/ ဝါဂံ၊မံ၊(ပြည်နယ်)

မံ၊ဖြိုလီကဏံစိုလီထောင်ကြီးယေ စိုသီ(ဝန်ကြီး)

ကြီးခိုလား-

မံ၊ရီဂူ လရ

အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ))

သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်။ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း

၁။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွား သည့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြလာမှုကို () ရက်နေ့မှ () ရက်နေ့အထိ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

၂။ အငြင်းပွားမှု၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၃။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
(က) _____
(ခ) _____

၄။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါ သည်-
(က) _____
(ခ) _____

၅။ သုံးသပ်တွေ့ရှိချက်

၆။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -
ရုံးလက်ခံ

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဦးစီးဌာန၊
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်
စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအသင်းအဖွဲ့မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ(မြန်မာအက္ခရာ)
လီဆူစာပေနှင့်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတို့မှ ပူးပေါင်းဘာသာပြန်၍
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အခမဲ့ထုတ်ဝေသည်။